مەلا ئەحمەدو
شێخ بێستان سوور

محەمەد عەلی قەرەداغی

ماوەیەك لەمەوبەر شەوێك برای بە نرخم مامۆستا حەسەن محەمەدئەمین پێنجوێنی هات بۆ ماڵمان‌و بەسەری کردمەوە . ..وەیەکی خۆشمان بە باسی نووسین‌و کتێب‌و بەرهەمی تازەوە .بوارد . لە کاتی گفتوگۆو باسی ئەدەبدا – پاش ئەوەی چەند .دەسنووس‌و وێنەی دەسنووسم پیشان دا – وتی : منیش .هەندێك دەسنووس‌و شتی کۆنم هەیە حەز ئەکەی بۆت ئەنێرم . .ێ ئەوەی بزانم دەسنووسەکان چین‌و چییان تێدایە پێشەکی زۆر .سوپاسم کردو وتەکەیم بە خەلاتێك زانی .

پاش ماوەیەك بەڵێنەکەی خۆی بردەسەرو دەسنووسەکانی بۆ .ردم . بەلام دەسنووسی چی ؟ ! بە راستی بۆ منی تینووی ئەو .بەتە گەورەترین خەلات‌و دیاری بوو . لێرەیشدا جارێکی .دیکە سوپاسی بێ پایانی بۆ تازەدەکەمەوە .

نامەوێ لێرەدا باسی سەرجەمی دەسخەتەکە بکەم ، .جونکە زۆری دەوێت‌و بە هیوام – خودا یار بێت – چی .لاونەکراوەو بە کەڵکی تێدایە بە گوێرەی دەرفەت ساغیان بکەمەوەو بیان‌خەمە سەر خەرمانی کەلەپووری ئەدەبی کوردی .

لێرەدا وەك بەرکولێ پارچەیەك شیعری نایابی لێ وەردەگرم . ئەم پارچە شیعرە لە دوو پەڕەی شڕو قەراخ‌و بیجاخ خوراودایەو کۆتاییشی دیار نیەو ، گومانم بۆ ئەوە دەچێت زۆریشی لێ لەناوچووبێت . دووبارە گومانیشم بۆ ئەوە دەچێت ئەو دوو پەڕە لە بنەڕەتدا لەم دەسنووسە نەبن‌و لە شوێنێکی دیکەوە هێنرابن خرابنە ناو ئەم دەسخەتە ، چونکە شێوەی دەسخەتەکە تۆزێك جیاوازیی لەگەڵ خەتەکانی ناو دەسخەتەکەدا هەیەو ، دەسخەتەکەیش شڕو پەڕپووت‌و پەڕەپەڕەیە .

بە هەرحاڵ ئەگەر بەشێك لەم دەسخەتە بێت‌و ، ئاوەکی نەبێت ، ئەوا نزیکەی صەد ساڵێك لەمەوبەر نووسراوەتەوە ، وەك وتمان کۆتایی‌یەکەی نەماوەو نازانرێ کێ دایناوە .

لە سەرەتای لاپەڕەی دەستپێکردنەوە نووسراوە : (کەلامی مەلا ئەحمەد) ئیتر هیچ شتێك دەربارەی ئەم مەلا ئەحمەدەو شوێنی‌و ژیانی‌و هۆی وتنی شیعرەکانی نەنووسراوە .

یەکێك لە نووسەرانی دەسخەتەکە کوری مەلا ئەحمەد ناوێکە ، گومان بۆ ئەوە دەچێت شیعرەکان شیعری ئەو مەلا ئەحمەدە بن ، بە تایبەتی کە ئەو مەلا ئەحمەدە هاوچەرخی کاك ئەحمەدی شێخ بوەو لە شیعرەکانیشدا ناوی کاك ئەحمەدی بردوە .

ئەگەر وابێ ئەبێ مەلا ئەحمەد لە (بێستان سوور) بووبێت‌و لەوێ مەلا بووبێت ، بەلأم بۆچی گەیوەتە (بانە)و چۆن (بێستانسوور)ی بەجێ‌هێشتوە ؟ ئەمانە هەر گومان‌و پرسیارن‌و زۆر شت هەڵدەگرن . با بزانین بەڵکو لەمەولا زیاتر شتمان لە بارەیەوە بۆ روون ببێتەوە .

لە خوێندنەوەی شیعرەکانەوە دەردەکەوێت ئەم مەلا ئەحمەدە پیاوێکی موسوڵمانی راستی لەخوداترس بوەو ، لەگەڵ ئەوەیشدا پیاوێکی ئازاو چاونەترس بوەو ، شتی نابارو نارەوای پێ‌قووبوڵ نەکراوەو ، چاوی لە دیاردەی ناپەسەند نەقووچاندوە . ئەوەتا کە دەبینێ شێخێکی دەست‌بری دین فرۆشی دوور لە رێبازی شەریعەت‌و ، چاوگێرو ، گیرفانپرکەر دێتە (بێستانسوور)و خەڵك فریو دەدات . . ماموستامان خۆی پێ ناگیرێ‌و ، ئەو رەفتارو کردارەی شێخی پێ قووت ناچێت‌و ، لەو رۆژەدا هیچ دەستەلاتێکی نابێت‌و ، هیچ کارێکی لە دەست نایێت‌و ، تەنها چەکێك کە بە دەستی‌یەوە دەبێت قەڵەمەکەی دەبێت . بۆیە پەنای دەباتە بەرو بیرە تەرو پاراوەکەی لە نووکی قەڵەمەکەیەوە دەتکێتە سەر کاغەزو ئابرووی شێخی پێ دەتکێنێ‌و ، پەردە لە رووی گزی‌و دەسبری هەڵ‌دەماڵێ‌و ، شێوەو رەوشت‌و رێبازی شێخی راست بۆ خەڵکی سادە بە زمانێکی سادە – بەلأم تەرو پاراو – روون دەکاتەوەو پارچەیەك شاکاری زیندوو دەکات بە یادگاری ئەو رووداوەو ، پارچە شیعرەکەیشی بۆ ئەوە دەشێ بۆ هەمیشە بکرێت بە سەنگی مەحەکی جیاکردنەوەی شێخی راست‌و خواناس لە شێخی تەڵەکەبازو خەڵك‌فریودەر .

من وای بۆ دەچم ئەم پارچە شیعرە ماوەیەك دەستاو دەست‌و دەماودەمی کردبێت ئەوسا لە جێگەی ئێستەیدا جێگیر بووبێت . بەلأم ئێستە لە شیعرەکان خۆیان زیاتر هیچم بەدەستەوە نی‌یە کە هەندێك لایەنی پێویستی پێ روون بکەمەوە . بۆ ئەم مەبەستەیش زۆرم هەوڵ‌داو گەلێك لەم‌و لەوم پرسی ئەنجام بە دەستی خاڵی گەرامەوە . لە بەر ئەوە وام بە باش زانی لەم دەرفەتەدا ئەم ئەندازە بلأوبکەمەوەو ، لە چنگ هەرەشەی لەناوچوونی دەربێنم ، بە هیوای ئەوەی ئەگەر کەسێ شتێکی دەربارە بزانێ روونی بکاتەوەو ئەویش لە عاستی خۆیەوە بەشی خۆی تێ‌بخات .

بۆ ئەوەیش شیعرەکان ، بە گوێرەی توانا ، باش‌و پوخت بنووسرێنەوە ، دوای ئەوەی خۆم چیم پێ‌کرا لەگەڵیان‌کردم‌و نووسیمنەوە . . لە خزمەت ماموستا مەلاکەریم‌و کاك محەمەدی کوریشیدا دووبارە خوێندمنەوەو ، گەلێك یارمەتی‌یان دام . خودا دەست بە تەمەنیانەوە بگرێت‌و وێنەیان زۆر بکات .

کەلامی مەلا ئەحمەد

هاتە (بۆستان سوور) هاتە (بۆستان سوور)
ماموستا ! شێخێ هاتە (بۆستان سوور)
لە (رۆم) تا (عەجەم) لە خوار تا وەژوور
هەرگیز شێخێ وا ناتە[1] شارەزوور
بنازووم وە صونع پادشای غەفوور
تەمام رووی زەمین پڕ کەردەن جە نوور
خەڵقی وا دێژن (ئەحمەد) دڵ رەقە
بێ تۆبە دەمرێ جێگەی دۆزەقە
ئیسە وا دڵم ئیخلاصی بوە

تەواو گەیشتگم شەلیقم چوە
حەز ئەکەم ئەتۆیچ دلّت نەرم بویَ
موخلیصی بوی ، ئاشنۆت بویَ

جەوابی مامۆسا :

مەلا ! هەرکەسیَ داناو[٢] فەصیح ویَ
حالّی لە مەعنای زێباو[٣] قەبیح ویَ
کەسیَ تیَ نەگا دێژیَ غەیبەتە
کەسیَ تیَ بگا جەزام رەحمەتە
وە کەس نایێژم هەروا باس ئەکەم
باس ئەولیای حەق شوناس ئەکەم
مونکیر سادات پاکنەژاد نیم
تابیع شەیطان ، رەنجوەباد نیم
ئەمجا لەم دنیا هەرکەس راستی وت
هەرکەس عاقلَ وی وێژەی خاسی وت
فەرزە بۆ ئینسان زەکی ی و عاقلَ
طەلّەب کا مورشید بیَ نەقص و کاملَ
ئەر قولاو بدەن لە کاسەی چاوم
شێخ وەلی نەویَ موخلیصی ناوم
حاکمی دنیایچ تا تەواو نەویَ
روتبەی حوکمەتی بۆ رێك ناکەویَ
دەویَ بەخت و دەرك ، حیلم و ذەکاو خەت
گشت لە لای جەم ویَ بۆی دەویَ قودرەت
ئەوسا لایەقە بینیَ بە سەر تەخت
وەرنە کەس نایکا بە حاکمی وەخت
دەویَ مورشیدیم لە گشت تەواو ویَ
شارەزای رێگەی خاص و خراو ویَ
نەك لە هەر علیم نەخواندە یەك حەرف
وە شۆرەت مورشید وە مەعنا بیَ صەرف
حساب و عەذاب قەشمەری ناویَ
تۆبەو طەریقەت سەرسەری ناویَ

گشت پیاوی دنیا ، گشت گونەهکارین
گشت عاصی و رووزەرد خەجالّەتبارین
دەویَ مورشیدمان وەلی کاملَ ویَ
تا تۆبە قەبولَ مەقصوود حاصلَ ویَ
من کوێرو ئەو کوێر ، ئەکەوینە چالَ
شیشە ئەشکێنین بر ناکەین وە مالَ
کوێر - کوێر ناکێشیَ بیوا وە رێدا
وە مەطلّەب ناگەن هەر وان لە جێدا
وەك شاباز نەویَ . . . . .[٤]
مەلا مەشایخ وەك شاباز نەویَ
نادیدەی نەناس نەپێکی نە دوور
تەن وە بیَ ئەرواح نارۆ وە حوضوور
موخلیصی ناوم ، ئاشنۆی ناکەم
دەویَ بگەرێم شێخیَ پەیدا کەم

* * *

دایم بیَ باك بۆ ، بیَخەوف و ئەندێش
وە قووەی باطین عالەم کەرۆ کێش
عولەمای راسیخ فەتوای حساوی
جە لاش نەنیشۆ وێنەی قوتاوی
تەرکی تەکەبور نەکەران تەمام
وێشان بزانان کەمتەر جە گشت عام
موخلیصی ناوم ، ئاشنۆی ناکەم
دەویَ بگەرێم شێخیَ پەیدا کەم
شێخ مەشغوولَ نەویَ لە خەلّوەی خۆیدا
(مەردم !) لە خەودا شێت نەکا ، شەیدا
عالم و سەید شاهیدن بۆ شێخ
بیَ ئەرواح نەرۆن لە گیان بیَ دریغ
بۆ تۆبە عالم و سەید حسێوە
عەوام حەیوانە نایوا وە رێوە
گوناەو صەواب گشت تێکەلَ دەکا

زوبان وه غەیبەت خەڵق چەپەڵ دەکا
خێری خۆی وه زوبان خۆی دەپژێنێ
شەو تەقوا دەکا صوبح دەیرژێنێ
هەر شێخێ طالیب خەڵقێ عەوامە
ئەویش وەك ئەوان ناقیص‌و خامە
شێخ وەك فریشتە ذەرە پاك نەوێ
پەسەندو مەئذوون شای (لولاك) نەوێ
شیرینی زارش لە دڵدا (مثل)
حەلاوەت نەدا چون مەزەی عەسەل
وێنەی موقناطیس دڵڕوبا نەوێ
پڕعەقل‌و پڕفام ، پڕوەفا نەوێ
نەکەرۆ تاراج ئیختیار دڵ
بێ دڵ ئەو نەشۆ مەنزڵ وه مەنزڵ
دنیا پەرستان سەرمەست‌و مەغروور
بێخەوف لە مەحشەر بێ عەقڵ‌و شوعوور
بە موصاحەبەت ئەوان نەگۆرێ
خوێن لە ریشەی دڵیان بچۆرێ
نەون وه سالیك مەعریفەت تەواو
نەك تەرك فیعل زینای ناحساو
تەحقیق بزانن ، شوعوورتان بوێ
(وەبا)و قەحطی ساڵ لە زینا دەوێ
دووراو دوور وه یاد رابیطەی ئەو شا
مەست نەون وەقتی خەتمەی خانەقا
ئەو شێخە ناقیص ، هیچ تەواو نیە
دەسگیر ڕێگەی رای صەواو نیە
موخلیصی ناوم ، ئامشۆی ناکەم
دەوێ بگەڕێم شێخێ پەیداکەم

* * *

شێخ وه رەشادبی وەك (حاتەم) نەوێ
شۆرەتی لە رۆم تا عەجەم نەوێ
بێ باك لە ئەوضاع فرەو کەم نەوێ
لە صەرف‌و ضەرەر دڵ بێغەم نەوێ
وەختی قاتی‌ساڵ لەگەڵ مەخلووقات
وه ئیکرام نەوێ لەگەڵ گشت وڵات.
سەخی‌و هیممەتدار دڵوافیر نەوێ
نانخۆری لە صەد یەك کەمتر نەوێ
لە رەشیدبی خۆی نەگۆرێ حاڵی
کەم‌و بێش نەوێ ئەوضاعی ماڵی
خەواص حەدیث (الفقر فخري)
نەزانێ ، نە نازێ بە دەوڵەتگەری
وه حوکم باطین تەمام تێرو پڕ
لە لای کۆ نەوێ لیرەو دانەی دوڕ
هەم موثمیر نەوێ چون طووبای جەننەت
نەیاونۆ وه خەڵق فەیض‌و بەرەکەت
خانەی وەك خانەی کارخانە نەوێ
کەعبەی طالیبی زەمانە نەوێ
موخلیصی ناوم ، ئامشۆی ناکەم
دەوێ بگەڕێم شێخێ پەیدا کەم

* * *

شێخ وه ئەمری شەرع قاعیدەی وصوول
ناوێ وه ئوستاد عەمەلی مەعقوول
(محضا) بێ ریا پەی خوداو رەسوول
گشت ئەرك‌و میحنەت نەکەرۆ قەبووڵ
نێك‌و بەد جە لاش هیچ نەبۆ تەوفیر
نەبۆ وه پەنای هەژارو فەقیر
خۆی قانیع نەوێ وه تەنها نانێ
هەرچی هات وه دەست نەیەژێ : کوانێ ؟
بێگانە وه خوێش نزیك نەزانێ
تا عەرصەی مەیدان فەرەس نەرانێ

موخلیصی ناوم . ئامشۆی ناکەم
دەویٚ بگەرێم شێخی پەیدا کەم

* * * *

شێخ (مؤدب)و[٥] وە تەمکین نەویٚ
(قطب العارفین) سەرزەمین نەویٚ
وە رەزای پیران جیٚنشین نەویٚ
لە (پێنج) طەریقەت خۆشەویس نەویٚ
پەسەندو مەقبوولٚ کول مەجلیس نەویٚ
. . . بە وێنەی مەللاح
. . . پەرواز وە هەردوو جەناح
. . . نیگای نەظەر
س وجوودش نەکا وە گەوهەر
. . . . . . تیپ سوپایێ
ب نەکەرۆ هەردەم جە لایێ
. . . [٦]
. . . نەفسان ئیزرائیل نەویٚ
موخلیصی ناوم . ئاشۆی ناکەم
دەویٚ بگەرێم شێخیٚ پەیدا کەم

* * *

قسەی مەشایخ مەعلووم رەواجە
تەمام خاصو عام بە شێخ موحتاجە
شێخ موحتاج نیە ، دەویٚ نەگەریٚ
دووچاری دەویٚ گشت خێرو شەریٚ
نەویٚ وە میهمان گشت مالٚ بیٚ فەریٚ
لە هەموو لایێ سەگ پێی بوەریٚ
مالٚی (شبەناك) زۆر تووشی دەویٚ
فەیضی نامێنیٚ ، پەکیٚ ئەکەویٚ
ئەو کەس کە سکەی رەواجی دەکا
نەقدی مەغشووشی بۆ ئیخراج ئەکا
گەریان خراپە . لایەق پیر نیە
ئەگەر لوقمان بیٚ . شێتە ، ژیر نیە
پیر خۆی نەگەریٚ وە شوێنی دەروێش
ناکا ناغافلٚ نەیکا کەمەندکێش
کەی شاهی مەردان ، یا شێخی گەیلان
فەتوایان داوە بۆ سەیر خێلاٚن ؟ !
ئەو وا ئەزانیٚ زۆر صەواب ئەکا
نەخێر نازانیٚ . زۆر خراپ ئەکا !
گەریان یانی چون کاك ئەحمەدی شێخ
ریشەی مەعصیەت هۆرکەندش جە بێخ
هەرکەس لە رۆژی ئەزەل طالیب ویٚ
ئەگەر حاضر ویٚ . ئەگەر غائیب ویٚ
دیٚ تۆبە ئەکا ، چ لازم سەفەر ؟
نایێ جەهەنەم (في النار السقر !)
چون سەحرانشین ناشیو ناشەرعە
بیٚ خەبەر جە (روکن) هەم (ئەصل)و (فەرعە)
یەکجار نەك وەك خەلٚق کۆهستان نشین
(أصلا) نازانن وصوولٚ رێی دین
دەلێن : مەجذووبین ، دەیکەن وە کەلٚەك
ژن دێت وە نێویان دەویٚ رەشبەلٚەك
طاعەت بۆ خودا بیٚ ریا نەویٚ
سا خەجالٚەت بن ! چۆن وەها دەویٚ ! ؟
مەلایك صادق طاعەت شوناسن
چون سەنگ مەحەك صەراف خاصن
طاعەت ئەو وەختە کاری تەواوە
لە هەر هەفت ئاسمان رێی پیٚگیراوە
دەبیٚ ئاسمانان هەم خوداو رەسوولٚ
لە لای مەلایك تەمام بۆ قەبوولٚ
وەبیٚ وە مەحەك ئیمتیحان کەرۆ
خالٚی جە ریاو غەیبەتو درۆ
ئەوسا لایەق شەئنی خودایە

قەبووڵی دەکا چون بێ ڕیایە
شێخ وە سەیاحەت بچێتە ماڵان
فەیضو بەرەکەت بدا بە تاڵان
موخلیصی ناوم . ئامشۆی ناکەم
دەوێ بگەڕێم شێخێ پەیدا بکەم

* * *

شێخ عالم نەوێ وە گشت ئەمری شەرع
مەعنای ئەصڵو فەرع تەقواو زوهدو وەرع
هەرکەس بنواڕێ ئەو وە نامەحرەم
نووری عیرفانیش نە دڵ مبۆ کەم
هەرکەس بنواڕێ وە دیدار ژن
ئەویش هیچ نیە ، یەکێکە وەك من !
مەعلوومە سێ‌چار تیکرار نەظەر
زینای تەواوە وە ئایە[٧] خەبەر
مورشید پاك نەکا تائیب لە گوناه
قەمتەری نەکا نەفس رووسیا
موخلیصی ناوم . ئاشۆی ناکەم
دەوێ بگەڕێم شێخێ پەیدا کەم

* * *

شێخ لەت نەکا دڵ نەیکا وە کەواو
تەل‌برژێن نەکا وێنەی باش‌قەصاو
لە هەزار نەفس یا دوو ، یا سێ کەس
هەڵنەوژێرێ وە مەیلو هەوەس
چون هەرچیو پەرچی طاعەت نوێنە
ئابرووی مورشیدبەر تۆبەشکێنە
ئەر کەوتە پێوار لە کەس ناترسێ
هەواڵ گاوگۆڵو کەرەم ئەپرسێ
ئەر خاصیچ بوێ هەر ساڵێ خاصە
ساڵی دوەمین هەر وەك خۆی واسە
هەر چە وە زۆر بێ ئەو بیکا وە کێش

فایدەی نیە ، نابێ وە دەروێش
شێخ نەڕوا وە ڕۆح هەر سات لە لاێی
تیر نەوەشێنێ هەر دەم نە جابێ
لە (هیند) تا (عروس) ، لە (شیراز) تا (شام)
مەساف ڕێی حەق نەکێشێ وە دام
بادەی حەقیق پێشان نەکا نۆش
یەکجار وەتەنیان نەکەن فەرامۆش
هەرکەس پەرێ وێش جە خەوف مەردەن
دەست نەکەن وە شین وە زاری کەردەن
نەلەرزن وەك بەرخ مافەتە[٨] گرتگ
باوان شێواندن وەك ڕۆڵە مردگ
نەیان وەستێتۆ وەك حەیوان وە مێخ
دەستی ماچ ناکەم ، پێی نایێژم شێخ
موخلیصی ناوم ، ئامشۆی ناکەم
دەوێ بگەڕێم شێخێ پەیدا کەم

* * * * *

سەیید کاك ئەحمەد سەرچنار نشین
واعیظو ناصیح قوطبی سەرزەمین
پیری کەرکووك‌شار . شای طاڵەبانی
خەلیفەو وەکیل غەوثی گەیلانی
عوثمانی ثانی شای سیراجەدین
وە رای کول‌دەوڵەت سولەیمان نشین
هیچ‌کام بەرنەدان ڕاگەی حەق جە دەس
هەرگیز نەخستن ئەرك ئەسەر هیچ کەس
لە هەر چوار ئیقلیم مورید ئاوەردەن
داخڵ وە حەلقەی طەریقەت کەردەن
دەروێش ئەو وەختە وە ڕاس دەروێش بۆ
خامۆشو کەم‌خۆر ، ریاضەت‌کێش بۆ
(مدة الحياة) وە جا ئاوەردەن
ئیتر مەیلی فیعل باطیل نەکەردەن

چون وه راستکەردەن تەرك فیعل بەد
هەرکەس وه قەد ویش یاوا وه مەقصەد
بەعزێ ناکامڵ وەك (معتزلی)
بە خیلاف ئەڵێن : بووگین بە وەلی
ئەزان خیلافتر جە کەس نەشنەفتە
وه رای شەریعەت یەك یا نە رەفتە
نابەڵەد نە دەشت ئەطوار هەفتە
ئەسباب ئیرشاد هیچ رێك نەکەفتە
دێن ئیرشاد دەکەن وەهەواوهەوەس
دەیکەن وه ئیرشاد هۆز (فلانکەس !)
ناوگیرم نەکرد نەك بێ وه غەیبەت
ئەمما نووسیومە پەرێ نەصیحەت
تەرکی حوبو مەیل دنیا نەکەردە
تەقواو ریاضەت وه جا ناوەردە
وێت لادەر جە فیعل دنیای کەچ حەساو
هەوای نەفسانی ، سەیر تاجیو راو
ئەمانە ضیددن لە گەڵ طەریقەت
پێکەوە ناوێ هەواو بەرەکەت
ئەوان گشت بێباك لە رۆژ مەحشەر
راغیب گوناە گورۆی بێ خەبەر
بێگانە جە ئەمر خوداو پێغەمەر
بێ خەوف لە میحنەت جە رۆژ مەحشەر
ناشیو نابەڵەد وتیان : مورشیدین
وه روتبەی مەقام وەك بایەزیدین
خەلیفەو وەکیل (غوث الأعظم)ین
لە حەشرو حەساو تەواو بێ غەمین
زانیان مەخلووق جە قاف تا وه قاف
خۆش باوەڕ نیە کەس وەك عێلی (جاف)
دەروێش من ونو ، من پیرتانم
لە رۆژ حەشرا دەسگیرتانم

هەر ریشتان بوێ صاحیب ئیخلاصن
ئیتر مەترسن ئیمە بناسن
لە جیاتی ئاداب تۆبەو تەڵقینیان
رەوان ئەرکان ئیمانو دینیان
وێتان هەر بێژن : (یاهو یا علی)
لە پاشی دوو ساڵ دەبن بە وەلی
ئەو خەوفو غەفڵەت ، ئەو وێڵو رەفتار
ئەو شوربو خۆراك ، ئەو قسەو گوفتار
هیچ نەگۆڕیاگە هەروا باقی‌یە
چاو بۆ نەظەر . . . قی‌یە
شکات چی شکات پاکا . . .
خاصان بیر و خە . . .
بووگە لەم دنیا دەروێش بگرێ
بێژێ چاو بازە . . . ؟ !
زوان زو . . .
دیو خە . . .   . . .
دز
(طوعاوکرها) جار جار
دەچن وه مەسجید وەك کولە قف (٩)

پەراوێزەکان

(١) – ناتە : نەهاتە .
(٢) – لە دەسخەتەکەدا (دانا) بو (و)کەم بە پێویست زانیو بۆم دانا .
(٣) – (زێباو) : (زێبای) بوو بەلامەوە هەڵە بوو چاکم کرد .
(٤) – لێرەوە وەك پارچەیەکی نوێ دەست پێ‌دەکاتو ، دەچێتە سەر شێوەی (تەرجیع بەند) ، بەڵام هەر لە سەر هەمان باسو بابەتی پێشووە .
(٥) – لێرەدا (نەوی)یێك هەبوو بە زیادمان زانیو لامانبرد .
(٦) – ئەو شوێنانەی خاڵم تێدا داناون دڕاونو مشك خواردوونی .
(٧) – (وە ئایە) رەنگە هەڵەی نووسەری دەسخەتەکە بێتو ، لە جێگەی خویدا (وەهایە) بوویێت ، چونکە ئایەتێك بەمماناو مەبەستە لە قورئانی پیرۆزدا نی‌یە .
(٨) – (مافەتە) جۆرە نەخۆشی‌یەکی ئاژەڵە .
(٩) – لێرەدا دەسخەتەکە لێی کەوتوەو ، نازانرێ چەندەی لێ لەناوچوەو ، شیعرەکان بە ناتەواوی ماونەوە . سەرەتای لاپەرەی داهاتوو – کە کەوتوە – بە (سرم) نیشانەی بۆ دانراوە .